

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**ЗБІРКА НАУКОВИХ ПРАЦЬ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
СТУДЕНТСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**"ЗЕМЛЕУСТРІЙ І ТОПОГРАФІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ
В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПІСЛЯВОЄННОГО
ВІДНОВЛЕННЯ"**

8-10 березня 2023 р.

м. Київ, Україна

УДК 332.3:528.93:355.01

ББК 65.32-5

Друкується за рішенням Вченої ради факультету землепорядкування Національного університету біоресурсів і природокористування України, протокол № 8 від 16 березня 2023 року

Рецензенти:

Дорош О.С. - доктор економічних наук, професор;

Кошель А.О. - доктор економічних наук, доцент;

Новаковська І.О. - доктор економічних наук, доцент.

Землеустрій і топографічна діяльність в умовах війни та післявоєнного відновлення. Збірка наукових праць Всеукраїнської науково-практичної студентської конференції (м. Київ., 8-10 березня 2023 р.) / За загальною науковою редакцією проф. Ковальчука І.П. К.: Вид. центр НУБІП, 2023. 134 с.

У збірці наукових праць висвітлені результати досліджень, присвячених питанням ролі землепорядкування і топографо-геодезичних вишукувань у вирішенні завдань відбудови уражених і зруйнованих російськими агресорами в період неоголошеної України війни поселень, об'єктів інфраструктури, сільськогосподарських і лісогосподарських угідь, гідротехнічних і промислових споруд, природозаповідних та інших об'єктів.

Для фахівців у сфері геодезії та землеустрою, екологів, географів, працівників аграрного сектору, природоохоронних установ, органів місцевого самоврядування.

За зміст публікацій, достовірність викладених наукових фактів відповідальність несуть автори.

ISBN 978-617-8351-07-6

Відповідальний за макетування і друк: **доц. Бутенко Є.В.**

©Колектив авторів

© Національний університет біоресурсів і природокористування України, 2023

ВПЛИВ ЗАМІНУВАННЯ ТЕРИТОРІЇ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ НА ГРУНТИ

Чеботарьова І.В., студентка, 1 курс магістратури, спеціальність 193 «Геодезія та землеустрій» Національний університет біоресурсів і природокористування України

Науковий керівник - **Ковальчук І.П.**, доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри геодезії та картографії

В Україні, в тому числі і в Рівненській області, проблема мінного забруднення стала актуальною внаслідок військових дій.

Замінування території Рівненщини – надзвичайно складний та небезпечний процес, наслідки якого вимагають відповідального та професійного підходу при їх ліквідації. Одним із найважливіших аспектів при дослідженні наслідків замінування є оцінка впливу цього процесу на ґрунтовий покрив території [1].

Основними наслідками замінування території виступають: 1) створення небезпеки підриву мін, при якому ураження зазнають люди, техніка, ґрунти, рослинний покрив і тваринний світ; 2) зміни рельєфу, ґрунтового і рослинного покриву при встановленні мін, їх підриві, ліквідації отриманих наслідків; 3) погіршення умов проживання населення та господарської діяльності на період до повного розмінування території; 4) погіршення екологічного стану земель, ґрунтових і поверхневих вод через їх забруднення вибуховими речовинами та ін.

Розмінування здійснюється з метою виявлення та знешкодження нерозривних елементів бойових дій, які можуть становити загрозу для життя та здоров'я місцевого населення. Проте при здійсненні цього процесу часто виникають проблеми, пов'язані з втратою родючого шару ґрунту та забрудненням ґрунтових вод. Фрагменти боєприпасів вивільняють у довкілля важкі метали – хром, цинк, залізо, мідь, ртуть. Важкі метали – це далеко не єдина проблема для людей, які живуть поруч із замінованими територіями. На цих землях неможливо вирощувати сільськогосподарські культури. Фермери змушені скорочувати площу оброблюваних земель. Це, своєю чергою, негативно впливає на фінансово-економічний, соціальний та екологічний стан території, яка зазнала впливу військових дій.

Пошкодження ґрунту внаслідок військових дій можуть бути механічними, фізичними та хімічними. Кожен з цих впливів по-своєму є критичним та викликає руйнування структури ґрунту і міняє функції землі. Розглянемо детальніше кожен з них. Механічний вплив деформує ґрунтовий покрив, що призводить до порушення структури ґрунтів під час пересування військової

техніки, руху військ, будівництва захисних споруд, місць бомботурбації та замінування і розмінування територій. Наслідком цього впливу є ущільнення, перемішування горизонтів ґрунту, заболочування, засмічення території продуктами бойової діяльності. Хімічний вплив змінює природні фізико-хімічні параметри ґрунтового покриву. Насамперед міняється рН, катіонний обмін і вміст гумусу. Також зростає концентрація токсико-хімічних речовин, можуть утворюватися різноманітні локальні ландшафтно-геохімічні аномалії. Відтак ці землі не можна використовувати в довгостроковій перспективі у сільському господарстві [2].

Фізичний вплив передбачає зміну фізичних параметрів ґрунту внаслідок застосування зброї та військової техніки. Мається на увазі вібраційний, хімічний і тепловий вплив [2].

При аналізі наслідків замінування і розмінування території доцільно виконувати як польові та лабораторні дослідження, так і аналіз космічних та аерознімків, укладати картографічні моделі, які відобразатимуть масштаби впливу військових дій на рельєф, ґрунтовий і рослинний покрив, поселення і населення. На жаль, війна продовжується, тому зараз нереально дослідити всі ґрунти, які піддалися воєнно-техногенному впливу. На цьому етапі доцільно створити теоретичну та законодавчу базу для рекультивації порушених земель.

Список використаних джерел

1. Військові на Рівненщині замінували весь периметр кордону з Білоруссю. [Електронний ресурс] Режим доступу: https://zaxid.net/viyskovi_na_rivnenshhini_zaminuvali_ves_perimetr_kordonu_z_bil_orussyu_n1556120

2. Які наслідки забруднення від воєнних дій [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://kurkul.com/spetsproekty/1423-chi-mojna-vilikuvati-grunt-vid-viyni-vidpovid-na-nauposhirenishi-zapitannya>